

УДК 37.013

DOI 10.33251/2522-1477-2021-9-182-189

МЕЛЬНИЧЕНКО Тетяна Євгенівна,
старший викладач кафедри професійної педагогіки та
соціально-гуманітарних наук, Льотна академія
Національного авіаційного університету
ORCID 0000-0002-7157-6408

КАЛІНІЧЕНКО Людмила Володимирівна,
старший викладач кафедри професійної педагогіки та
соціально-гуманітарних наук, Льотна академія
Національного авіаційного університету
ORCID 0000-0002-5214-5303

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ

У статті розглядаються окремі аспекти формування культури мовлення майбутніх авіаційних фахівців, акцентується увага на культурі мовлення як складовій загальної культури авіапрацівника, висвітлюється місце культури мовлення в загальній культурі сучасної молоді, розглядається поняття «культури мовлення». Культура мовлення є одним із найважливіших показників цивілізованості суспільства. Адже процес опанування мови та її культури пов'язаний із здобуттям навичок правильного мовлення, вмінням точно формулювати та висловлювати свою думку як в усному так і в писемному формі, активно використовувати мовні знання у спілкуванні, грамотно застосувати їх та неодмінно вдосконалювати.

Ключові слова: культура мови, культура мовлення, українська мова за професійним спрямуванням.

Постановка проблеми. Невід'ємною ознакою сучасної освіченої, всебічно розвиненої людини є бездоганне мовлення, а саме активне використання як знаряддя спілкування сучасну українську літературну мову з усіма її багатствами та різноманітними виражальними засобами та нормами, властивими літературній мові. Зараз українське суспільство та сучасна система освіти знаходяться у стані перебудови, що відбувається в умовах розвитку соціальних та культурних сфер життя суспільства, підвищується роль комунікації, яка забезпечує взаєморозуміння й успішну взаємодію партнерів, тому важливе місце приділяється підвищенню рівня культури мовлення майбутніх авіаційних фахівців. Отже, важливим завданням, що стоїть перед викладачами дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є піднесення мовленнєвої культури, озброєння знаннями стилістичного багатства сучасної української літературної мови сучасної молоді – здобувача вищої освіти, формування творчої особистості кожного студента.

Культура мовлення передбачає достатньо високий рівень загальної культури, любов до рідної мови, знання мовленнєвого етикету, культуру спілкування.

Аналіз останніх досліджень. Питання формування культури мовлення та мовленнєвої культури особистості знайшли відображення у дослідженнях відомих науковців (Н. Бабоч, А. Богуш, С. Єрмоленко, Л. Мацько, М. Пентилюк, Л. Паламар, С. Шевчук та ін.), однак питання культури мовлення та місце мовленнєвої культури у складі загальнолюдської культури є актуальним.

Мета статті. Розкрити сутність поняття «культура мовлення», з'ясуванні місця культури мовлення у складі загальної культури майбутніх авіаційних фахівців, характеристики комунікативних ознак мовлення.

Виклад основного матеріалу. У сучасну епоху, що вимагає отримання та обробки великої кількості інформації, оперативних дій, швидкого прийняття рішень, від фахівця для успіху в його професійній діяльності потрібні навички володіння усною і письмовою мовою.

Культура мови, вміння спілкуватися, знання етикету є візитівкою будь-якої людини, особливо в діловому світі.

Інженеру, який не здатний дібрати відповідні слова для чіткої передачі думки та не може грамотно викласти отриману інформацію, буде важко досягти успіхів у своїй професійній діяльності.

Крім того, фахівці, займаючись професійною діяльністю, часто не мають уявлення про специфіку спілкування, про етичні норми, мовний етикет, та не дотримуються правил створення оригінального тексту, в тому числі документа.

Реальністю сьогодення є включення в мову молодих людей слів «класно», «кльово», «фішка» і ін. Це молодіжний жаргон, мова молодіжної субкультури.

За словами сленгу стоять певні поняття, які виражають стан нашого суспільства на певній стадії його розвитку, мовна культура учасників спілкування, незнання норм ділового спілкування і мовленнєвого етикету. Останнім часом, під час змін в умовах функціонування мови, стає актуальною проблема мови як засобу спілкування. Висока культура мови – це життєва необхідність. Тому мова сучасного фахівця – це свідчення його високої культури та освіченості.

Успіх у сфері громадського, суспільно-політичного, економічного та повсякденного життя значною мірою залежить від того, наскільки адекватно сприймається мова співрозмовника, звертання до знайомого та незнайомця, вміння почати розмову, спілкування між собою, вміння знайти тональність та стиль спілкування, вміння слухати та прислухатися до співрозмовника, урахування взаємних побажань, інтересів, настрою, як дібрати влучні слова, щоб висловити підтримку, переконання, застереження, співчуття, виявлення простої людської уваги. Якщо не мати цієї здатності, цих вмінь, не знаючи загальноприйнятих норм мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету, які є складовою частиною загальної культури, неможливо досягти взаєморозуміння, налагодити партнерство. Відсутність загальної та мовленнєвої культури зменшує можливості успіху в реалізації особистістю власних намірів, тому що спричиняє виникненню численних конфліктів, відчуження, непорозуміння і неприязні. Тому головними завданнями сьогодні є виховання культури, формування світогляду та інтелекту, а також повноцінних мовленнєвих здібностей у процесі розв'язуванні життєвих проблем, формування вмінь розв'язувати їх мовними засобами.

За визначенням В. О. Александрової, мовленнєвою культурою вважають складну систему мовних знаків, що ґрунтується на мовних і моральних правилах та нормах поведінки. Культура мовлення – це такі якості мовлення того, хто говорить чи пише, які забезпечують людині ефективне досягнення мети спілкування із дотриманням правил, етичних норм, ситуативних і естетичних нюансів [1].

Під терміном «культура мови» розуміють також поняття духовної культури людини і рівень її загального розвитку як особистості; культура мови свідчить про цінності духовної спадщини і культурні надбання людства.

Можна сказати, що культура мови – це вираження любові і поваги до рідної мови, яке природним чином пов'язане з історією рідної країни і її духовним багатством [2].

Викладання дисципліни «Українська мова (за професіональним спрямуванням)» в авіаційному навчальному закладі дає підстави зробити не дуже втішні висновки: при достатньо високих балах на ЗНО студенти мають низький рівень індивідуальної мовленнєвої культури. Враховуючи стрімкі та постійні зміни в сучасному житті, спілкування в молодіжному середовищі зазнає суттєвих змін. Ритм сучасного життя вимагає від молоді швидких, рішучих дій, а це відповідним чином впливає на їхнє мовлення та стимулює змінюватися комунікативні форми і має для молоді певну цінність. Опитування свідчить, що значна більшість студентів не звертає увагу на правильність мовлення співрозмовника, решту взагалі не дратує порушення норм літературної мови, вживання жаргонізмів, просторіч. Наслідком зниження культури

повсякденного мовлення є безумовно білінгвізм та активне використання сленгу. Також мовлення пересічних українських громадян насичене діалектизмами, жаргонізмами, тавтологією, які суттєво знижують рівень мовлення [4]. Саме тому необхідно приділяти багато уваги на вивчення розділу «Культура мовлення» під час викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». З літературною мовою тісно пов'язане поняття культури мовлення. Уміння чітко і ясно висловити свої думки, говорити грамотно, вміння не тільки привернути увагу своєю мовою, а й впливати на слухачів, володіння культурою мови – своєрідна характеристика професійної придатності для людей самих різних професій: дипломатів, юристів, пілотів, інженерів, менеджерів, журналістів.

Термін «культура мови» означає:

- володіння нормами усної і писемної літературної мови (правилами вимови, наголосу, слововживання, граматики, стилістики), а також уміння використовувати виразні засоби мови в різних умовах спілкування відповідно до цілей і змістом промови;
- розділ мовознавства, який досліджує проблеми нормалізації з метою вдосконалення мови як знаряддя культури.

Під культурою мови розуміється:

- володіння нормами літературної мови в його усній і письмовій формах;
- вміння вибрати і організувати мовні засоби, які в певній ситуації спілкування сприяють досягненню поставлених завдань комунікації;
- дотримання етики спілкування.

Таким чином, культура мови містить три складових компонента: нормативний, комунікативний і етичний.

Культура мови передбачає, перш за все, правильність мови, тобто дотримання норм літературної мови, які сприймаються його носіями (що говорять і пишуть) в якості «ідеалу», зразка. Мовна норма – це центральне поняття мовної культури, а нормативний аспект культури мови вважається одним з найважливіших. «Уміння правильно говорити – це не заслуга, а невміння – вже ганьба, – писав знаменитий Цицерон, – тому що правильна мова не стільки гідність хорошого оратора, скільки властивість кожного громадянина».

Однак культура мови не може бути зведена до переліку заборон і визначень «правильно-неправильно». Поняття «культура мови» пов'язане з закономірностями і особливостями функціонування мови, а також з мовною діяльністю в усьому її різноманітті. Воно містить в собі можливість знаходити адекватну мовну форму для вираження конкретного змісту в кожній реальній ситуації мовного спілкування.

Культура мови формує навички відбору і вживання мовних засобів у процесі мовного спілкування, допомагає сформуванню свідомого ставлення до їх використання в мовній практиці відповідно до комунікативних завдань.

Добір необхідних для даної мети мовних засобів – основа комунікативного аспекту культури мовлення [5].

Комунікативний аспект культури мови в реальній практиці спілкування розкривається як комунікативні якості мови (це ті властивості мови, які забезпечують оптимальне спілкування учасників комунікації).

До комунікативних якостей вимоги до мовлення належать:

- правильність (дотримання норм літературної мови на всіх його рівнях);
- логічність (володіння логікою викладу);
- точність (точність слововживання, визначається знанням предмета мовлення, логікою мислення, вміння вибирати потрібні слова для оформлення думки);
- лаконізм (стислість і чіткість вираження ідеї, задуму);
- ясність (зрозумілість мови для адресата повідомлення);
- багатство (кількість і різноманітність мовних засобів, якими володіє мовець);
- виразність (вплив мови на адресата);
- чистота (відсутність у мові елементів, чужих літературній мові: вульгаризмів, просторіччя, жаргону, слів-паразитів);

– доречність (вибір доречних для даної ситуації спілкування мовних засобів вираження).

Комунікативна доцільність вважається однією з головних категорій теорії культури мови, тому важливо знати основні комунікативні якості мови, які найкраще впливають на адресата з урахуванням конкретної ситуації і відповідно до поставлених цілей і завдань [6].

Етичний аспект культури мови зобов'язує знання і застосування правил мовної поведінки в конкретних ситуаціях. Під етичними нормами спілкування розуміється мовний етикет.

Мовний етикет – це загальноприйнятий порядок культурного мовного спілкування, знання і використання в мовних ситуаціях стійких виразів, відповідних правил ввічливості (етикетні стереотипи вітання, прощання, знайомства, подяки, вибачення, прохання і т.п.).

На дотримання правил мовного етикету великий вплив мають екстралінгвістичні фактори: вік учасників мовного акту, їх соціальний статус, характер відносин між ними (офіційний, неофіційний, дружній, інтимний), час і місце мовного взаємодії тощо.

Етичний компонент культури мовлення суворо забороняє лихослів'я в процесі спілкування, засуджує розмови на «підвищених тонах» [7].

Отже, вивчення даної дисципліни націлює на практичне оволодіння мовою як засобом спілкування в різних сферах діяльності і перш за все в діловій і навчально-науковій. Формуванню комунікативно-мовленнєвої компетенції майбутнього фахівця слугує головна установка дисципліни – підвищити рівень культури мислення і культури мовного спілкування.

Комунікативна компетенція – це володіння мовою, тобто з'єднання знання мови з досвідом мовного спілкування, в процесі якого особистість формує свою систему мовної поведінки в різних комунікативних події та ситуації. До складу цієї системи входить володіння комунікативними ролями (ролями мовця і слухача), а також соціальними ролями, мовними стратегіями і тактиками, етичними і етикетних норм, прийнятих в даній культурі [4].

До складу цієї системи входить володіння комунікативними ролями (ролями мовця і слухача), а також соціальними ролями, мовними стратегіями і тактиками, етичними і етикетних норм, прийнятих в даній культурі.

Мовна комунікація – це процес встановлення і підтримки цілеспрямованого, прямого або опосередкованого контакту між людьми за допомогою мови [8].

Поняття типу мовної культури носія мови представляється нам винятково важливим для сучасного стану суспільства і його культури [9].

Це поняття сформувалося в рамках саратовської наукової філологічної школи. Розроблена професором О. Б. Сіротініною струнка і логічна теорія типів мовної культури носія мови одержала широке поширення в лінгвістиці. Відповідно до цієї теорії, виділяються елітарний тип мовної культури, середньо-літературний тип, літературно-розмовний і фамільярно-розмовний, а також жаргонний і просторічні типи мовної культури.

Елітарний тип мовної культури характеризують такі параметри:

- вищу освіту носія мови, зазвичай гуманітарний;
- рефлексивний інтелект;
- логічність мислення;
- не категоричність в оцінках;
- незадоволеність своїм інтелектуальним багажем, наявність постійної потреби в розширенні своїх знань та їх перевірки;
- дотримання етичних норм спілкування, повагу до співрозмовника і взагалі до людей;
- володіння мовним етикетом і дотримання його норм у всіх стандартних комунікативних ситуаціях;
- дотримання норм літературної мови;
- відсутність самовпевненості в цілому, відсутність мовної самовпевненості зокрема (тобто відсутність впевненості в тому, що особа з її точки зору вже володіє мовою, її мовні знання цілком достатні і не вимагають корекції).

Літературний тип характеризують такі параметри:

- вищу або середню, середню спеціальну освіту носія мови;
- не категоричність в оцінках;
- незадоволеність своїм інтелектуальним багажем, наявність потреби в розширенні своїх знань та їх перевірки;
- дотримання основних етичних норм та основних норм мовного етикету;
- дотримання основних норм літературної мови, засвоєних в школі та володіння основними стилями усного мовлення;
- приблизно однакове володіння культурою усного та писемного мовлення;
- здатність досить легко змінювати стиль і жанр мовлення через зміну комунікативної ситуації, контролювати і змінювати свою промову в її процесі;
- відсутність мовної самовпевненості.

Середнє літературний тип характеризують такі параметри:

- невисокий інтерес до розширення загальних знань;
- категоричність оцінок;
- задоволення своїм інтелектуальним багажем, відсутність потреби в розширенні своїх знань і тим більше в їх перевірки;
- відсутність постійної звички перевіряти свої знання;
- часте змішання стилів у мові, нездатність їх диференціювати у спілкуванні та порушення мовних норм;
- не здатність до розгорнутого монологу, навіть підготовленого, – переважно діалогічний характер спілкування;
- невисокий рівень самоконтролю в процесі мовлення, ущербність власної мови не усвідомлюється та відсутність звички сумніватися в правильності своєї мови;
- агресія у відстоюванні власного слововживання: як еталон зазвичай наводяться аргументи на кшталт «всі так говорять» або «по радіо, телебаченню так говорили, я чув», відстоювання точки зору «головне, ЩО сказати, а не ЯК сказати», відстоювання точки зору «головне, ЩО сказати, а не ЯК сказати».

Фамільярно-розмовний тип характеризують такі параметри:

- низьке прагнення до розширення загальних знань;
- володіння тільки розмовною системою спілкування, яка використовується за будь-яких обставин, в тому числі і в офіційній;
- не розрізнення норм усної та письмової форм мови;
- недотримання етичних і комунікативних норм у професійних ситуаціях і міжособистісному спілкуванні;
- відсутність прагнення розширювати мовні знання, задоволеність своїми мовними знаннями, відсутність звички дізнаватися значення слів або правила їх вживання, мовна самовпевненість;
- домінування точки зору «головне, ЩО сказати, а не ЯК сказати».

Просторічно-жаргонний тип характеризують такі параметри:

- орієнтація в спілкуванні і культурі виключно на свою групу спілкування;
- крайня категоричність в оцінках, в цілому висока експресивність мови, оцінки виражаються грубо або нецензурно;
- самовпевненість, безапеляційність в спілкуванні;
- небажання і нездатність стежити за своєю мовою, контролювати її;
- не володіння письмовими формами мови: носії цього типу тексти можуть писати переважно під диктовку, необхідність письмового мовлення ставить їх в глухий кут, офіційні документи можуть писати тільки за зразком, заповнюючи порожні граfi, при цьому, як правило, вимагають вже заповнений іншими зразок;
- звичне, «зв'язкового» використання вульгаризмів, жаргону, сленгу;
- звичне використання мату в експресивної і зв'язкової функції;
- домінує виключно ти-спілкування;

– домінують звернення типу Дімон, Вован, Сірий, Іванівна, Петрович прізвиська та інш. [10].

Висновки. Правильно й чисто говорити українською мовою може кожний. Говорити правильно – це обов’язок кожного свідомого українця незалежно від віку або професії. Проблема культури мовлення є дуже актуальною, вирішення її залежить від кожного громадянина. Досконале володіння мовою є складовим компонентом загальної культури особистості, оскільки правильне і доречне використання засобів мовлення повною мірою виявляє обдарування і професійні якості особистості й сприяє її самовираженню. Серед шляхів підвищення культури мовлення можна виділити такі:

– свідоме підвищення загальної культури і рівня освіченості (при цьому не слід ототожнювати освіченість і освіта);

– систематичне читання не тільки як засіб дозвілля, а й як засіб самоосвіти, оскільки в процесі читання не тільки сприймається і розуміється тексти, а й певним чином «пропускаються через себе», показовим прикладом того є так звані прецедентні тексти;

– цілеспрямоване звернення до словників не тільки в ситуації «хочу дізнатися про щось конкретне», а й з метою створити загальне враження про призначення й структуру даного видання;

– розвиток навичок елементарного аналізу тексту будь стильової приналежності: вміння виявити його композиційні та мовні особливості, в узагальненому вигляді уявити його інформаційний зміст і структуру;

– використання в своєму тексті фрагментів текстів інших авторів у вигляді цитування, посилань, зіставлень різних точок зору тощо.

Однак все вище зазначене – це засоби вдосконалення мовної культури. А головною умовою самовдосконалення в сфері мовної діяльності є розвиток самосвідомості.

Самосвідомість – це здатність людини міркувати про самого себе, оцінювати самого себе: свої думки, почуття, здібності, вчинки – і брати їх під свій контроль. Таким чином, це діяльність людини по усвідомленню самого себе і одночасно по «переробці» свого внутрішнього світу [11]. Доведено, що без самостійної роботи за власним вихованню та самовихованню нормальний хід духовного становлення особистості неможливий. Зрозуміло, до такої важкої роботи готовий далеко не кожен. В рамках мовної діяльності самосвідомість реалізується насамперед як рефлексія.

Вважається, що одним із засобів вдосконалення мови є розширення словникового запасу. Це не зовсім так. Звісно ж, що тут переплутані причина зі слідством, і ось чому. Чим багатше зміст свідомості і духовного світу мовної особистості, тим більше мовних знаків (зокрема, слів і виразів, моделей пропозиції) потрібно для його втілення і передачі. І навпаки. Таким чином, убогий словниковий запас, обмежений набір мовних стереотипів, некритичне слідування моді і мовному оточенню свідчить про лінь людини, обмеженість, недостатню розвиненість її свідомості [12].

Список використаних джерел

1. Александрова В. О. Мовленнєва культура сучасної молоді. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2013. № 8 (ч. 2). С. 7–11.
2. Педагогика и психология высшей школы: учебное пособие / М.В. Буланова-Топоркова та ін.; Ростов н/Д: Феникс, 2002. 544 с.
3. Єгорова В. С. Культура мовлення сучасної молоді. *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. 2010. Вип. 9. С. 74–78.
4. Жовтобрюх М. А. Культура мовлення і школа. *Культура слова: респ. міжвід. зб.* К.: Наукова думка, 1988. Вип. 34. С. 3–10.
5. Львов М. Р. Риторика. Культура речи: учеб. пособие для студентов гуманитарных факультетов вузов. М.: ИЦ Академия, 2003. 272 с.
6. Огієнко І. Історія української літературної мови / упоряд., автор істор. біогр. нарису і приміток М. Тимошик. Київ: Либідь, 1995. 296 с.

7. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
8. Сагач Г. М. Риторика: навчальний посібник для студентів середніх і вищих навчальних закладів. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: ВД «Ін Юре», 2000. 568 с.
9. Сіротина О. Б. Устная речь и типы речевых культур. *Русистика сегодня*. № 4, 1995.
10. Стернин І. А. Русский речевого этикет. Воронеж, 1998. 125 с.
11. Тлумачний словник сучасної української мови / за ред. проф. В.С. Калашника. Харків: ФОП Співак Т. К., 2009. 959 с.
12. Філіпчук М. В., Гриник Ю. А. Культура мовлення в умовах білінгвізму: тези. Чернівці: Буковинський державний фінансово-економічний університет, 2012. С. 3.

References

1. Aleksandrova, V.O. (2013). Movlennia kultura suchasnoi molodi [*Speech culture of modern youth*]. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia [Problems of modern teacher training]. № 8 (Part. 2). pp. 7-11. [in Ukrainian].
2. Bulanova-Toporkova, M.V. (2002). Pedagogika i psihologija vysshej shkoly [*Pedagogy and Psychology of higher educational establishment*]. Instruction manual. Rostov-on-Don. Feniks, Publ. 544 p. [in Russian].
3. Iehorova, V.S. (2010). Kultura movlennia suchasnoi molodi [*Speech culture of modern youth*]. Doslidzhennia z leksykologhii i hramatyky ukrainskoi movy [Research on Ukrainian lexicology and grammar]. Issue 9, pp. 74-78. [in Ukrainian].
4. Zhovtobriukh, M.A. (1988). Kultura movlennia i shkola [*Speech culture and school*] Kultura slova: resp. mizhvid. zb.[*Speech culture. Republic interdepartment proc.*] Kyiv. Naukova dumka Publ. Issue 34, pp. 3-10. [in Ukrainian].
5. L'vov, M.R. Ritorika. (2003). Kul'tura rechi: [ucheb. posobie dlja studentov gumanitarnyh fakul'tetov vuzov] [*Rethorics. Speech culture: [Manual for students of humanitarian departments]*]. Moscow. IC Akademija Publ. 272 p. [in Russian].
6. Ohienko, I. (1995). Istoriia ukrainskoi literaturnoi movy [*The history of Ukrainian standard language*]. Issuer, author of historical-bibliographical notes M. Tymoshyk. Kyiv. Lybid Publ. 296 p. [in Ukrainian].
7. Onufriienko, H.S. (2006). Naukovyi styl ukrainskoi movy [*Scientific style*]. Instruction manual. Kyiv. Tsentr navchalnoi literatury Publ. 312 p. [in Ukrainian].
8. Sahach, H.M. (2000). Rytoryka. [*Ritortics*]. Instruction manual for students of secondary and higher educational establishments. 2nd ed. Kyiv. VD 'In Yure' Publ. 568 p. [in Ukrainian].
9. Sirovina, O.B. (1995). Ustnaya rech i tipu rechevux kul'tur [*Rusistika segodnya, № 4*] Oral speech and types of speech cultures. // *Russistics today*. №. 4.
10. Sternin, I.A. (1998). Russkiy rechevoy eticet. Voronezh. [*Russian speech etiquette*]. Voronezh, 125 p. [in Russian].
11. Kalashnyk, V.S. (2009). Tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [*Defining Dictionary of modern Ukrainian*]. Kharkiv. FOP Spivak T.K. Publ. 959 p. [in Ukrainian].
12. Filipchuk, M.V., Hrynyk, Yu.A. (2012). Kultura movlennia v umovakh bilinhvizmu Tezy [*Language culture in multilinguism conditions: Abstract of paper*]. Chernivtsi. Bukovyn' state financial economic university. P. 3. [in Ukrainian].

MELNICHENKO Tatiana, Senior Teacher of the Department of Professional Pedagogy and Social Humanities Department, Flight Academy of National Aviation University;

KALINICHENKO Ludmila, Senior Teacher of the Department of Professional Pedagogic and Social Humanitarian Sciences Flight Academy of the National Aviation University.

COMMUNICATION CULTURE AS A COMPONENT OF GENERAL CULTURE OF FUTURE AVIATION SPECIALISTS

Abstract. *The issues of today's youth culture of speech are researched. The interrelation between a high level of speech culture and individual spirituality development is demonstrated.*

High speech culture is an ability to use modern literary language with all its means of expression and diversity inherent in literary language norms. The culture of speech as the basic means of communication and an essential component of the overall cultural identity is one of the most important indicators of education in civilized society and provides correct and optimal use of speech means. Speech culture is a complex system of linguistic signs based on linguistic and moral rules and norms of behavior.

The reasons for decline in speech culture are discussed, and the most common mistakes in pronunciation that violate the purity of language are specified.

Reducing the culture of our speech is the result of actively using slang and jargon. The language is often full of different kinds of dialect, tautology, jargon that significantly reduce the level of language development.

The most common errors in speech are: violation of logic in content; insufficient arsenal of vocabulary and stylistic devices; rarely used epithets, metaphors, comparisons, and other expressive means of the language; ignorance of the importance of phraseology; inability to properly coordinate related words; ignorance of language rules.

Ways of overcoming low verbal culture are suggested.

Key words: *language culture, culture of speech, slang, the most common speech errors, bilingualism.*

*Одержано редакцією: 29.01.2021 р.
Прийнято до публікації: 09.02.2021р.*